

MŪSU LIE TU VA

NOSSA LITUANIA

Caixa postal 4421
01000 São Paulo, E. S. P.

Director responsavel
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO.
Redator: JONAS KIDYKAS
Adm.: JONAS BRUŽIKAS

Metinė prenumerata: 25.00 Kr.
Vienas numeris: 0.50 cts

R. 21 (1243) XXV. 1972 M. GEGUŽĖS-MAIO 25 D.; R. JUATINDIBA 20; 03124 S. PAULO, ESP. TEL 273-03-38

KAUNE KRAUJAS, GAISRAI, RIAUSĖS, RUSŲ KARIUOMENĖ MALŠINO

SKAITYKITE
APIE TAI
2 ir 3
PUSLAPNIAI
SE.

MASKVA Geg. 22 dieną Amerikos prezidentas Niksonas atskrido Maskvon derėtis su rusų vyriausybe. Anot pasaulinės spaudos, Niksonas buvo gana šaltai, tik griežtai formaliai korektiškai priimtas. Pasitiko jį Koesygin ir Podgorny, kurių pirmasis yra Rusijos, neva, prezidentas, antrasis ministras pirmininkas. Brežnevo nebuvo.

rodrome, mat jis nesąs vyriausybės arys, todėl ir nedalyvavęs. Bet vakare, Kremliuje, surengtame baliuje, jis dalyvavo ir turėjo ilgą privatų pasikalbėjimą su Niksonu.

Antrąją apsilankymo dieną santykiai atšilę, pasidarojaukūs, Pasirašė porą sutarčių, mažesnės reikšmės aplinkos teršimas ir medicinos srity bendradarbiavimas.

Apie ką jiedu iš tiesų tarsis, ypač ką abu nutars, ilgesnį laiką liks paslaptis, nes tokie ponai diplomatai retai kada pasako visuomenei visą tiesą. O ir didžiosios spaudos atstovai nevisada patiria tikrą tiesą.

Niksonui negali būt nežinomos Kau-

ne, kone jo atvykimo Maskvon išvakarėse, įvykusios žydų riaušės, šauksmai "Laisvės!" ir žydų keletu šimtų bando streikas. Ar jis tars žodelį už pavergtuosius?

BOLIVIJA. Kita didelė pasaulio sensacija atsitiko Bolivijoje. Ten S. Paulo diėnraščiu "O Estado do S. Paulo" bei "Jornal de Tarde" žurnalistui Ewaldo Dantas

Ferreira gavo išsikalbėti su KLAUS ALTMAN.

Tas vyras po paskutinio karo buvo Prancūzijoje nuteistas mirti, iš ten pabėgo, bet žydų pastangomis surastas. Iš pradžių jis neprisipažino esąs Klaus Barbie. Esąs tik Altman. Dabar "O Estado" žurnalistui prisipažino tikrai esąs Altman. o "Barbie" buvusi jo karo metu prasimanyta pavardė. Nors jis buvęs SS pulkinių aukštas kariškis, nebuvęs baisioje GESPOLPO valdininkas, žydų kuku nežudęs, o tik kovė su prancūzais partizanais.

Altmanas atskleidė daug kaikiurių ašmenybių negarbingų darbų. Bolivijos Vyriausias Teismas svarsto jo bylą, ar išduot jį Prancūzijai, kaip ji to reikalauja.

VIETNAMAS - Niksono laikymasis Maskvoje, Altmano prisipažinimai yra didžioji šių dienų sensacija, tai ir Vietnamo karas kiek išbluko, nors ten vyksta žiaurios kovos.

Ar issipildys sena musu patarle: "Eik su velniu obuoliaut, liksi be tarbos lir be obuoliu. Ar tai nutiks Niksonui?"

PAVERGTOJE TĖVYNEJE

UGNIS. KRAUJAS

Didžiąją pasaulio spaudą pasireklamuojančias ir visus padorius tučius pasaulyje jaudinančios žinios. Tuo tarpu smulkesnių žinių ir neturime, bet tikimės, jog neišvengiamai užtruks ir jos ateis. Tuo tarpu žinios yra tokios:

Visų pirma, sekmadienį, gegužio 14 dieną, minint pasauliui motinos dieną, Kaune, centriniame mieste (turbūt prie teatro rūmų?) 20 metų katalikas darbininkas vaikinas apsipylė gazolinu ir įbrėžęs degalų užsidegė. Nugabentas ligoninėn 12 valandų kančios miręs. Jo laidotuves buvo ketvirtadienį, geg. 18 d., pas susirinkę tūkstančiai žmonių, apėmę jaunimo ir darbininkijos. Kaune jaunimas ėmė šaukti:

„LAISVĖS!, LAISVĖS!, LIETUVAI LAISVĖS!..“

Tuo jau įsikišo laidotuves lydėjusi policija ir kariuomenė. Jaunimas paleido į juos akmenis. Kilo kovos. Esą užmustu ir iš policijos ir iš pabrėžiančiųjų. Virš poros šimtų areštuotų.

PADEGIMAI

Kaip labai rimtas tas susirėmimas buvo, aišku iš to, kad Maskva pasiuntė iš Azijos centro ir Kaukazo kariuomeninius lėktuvais ir truko dvi paras, iki ta kariuomenė su policija „atstatė Kaune tvarką“.

KAS JIS BUVO?

Susideginęs darbininkas buvo ROMANAS TALANTA. Dienomis dirbo, vakarais mokinosi. Buvęs tikintis katalikas. Bet štai dienraštis KAUNO TIESA rašo, kad tas jaunuolis buvęs nenormalus narkotikas ir „protiniai susimaišęs“. Tokiu būdu bolševikai nori paverst jį nieko nevertu žmogum, kad lietuviai nelaikytų jo tautiui ir tikėjimo kankiniu.

(Apie tai skaitykit 3 psl. vedamąjį)

KAIP GAUTOS ŽINIOS

Visi čia paminėti faktai perduoti iš Kauno ir, rašo O Estado do S.P., iš kitų Pabalčio miestų, telefonu į Maskvą, užsienio žurnalistams, o tie persiuntė juos į laisvąjį pasaulį.

Bet vieną tokį telefonuotoją Kaune pačiupusi policija ir keletą valandų tardžiusi, grasinusi kalėjimu už „sovietinės respublikos šmeižimą“, bet, ištarde, paleidė.

SPAUDA IŠKELIA IR KITUS Lietuvos žmonių protestus. Sumi-

ni 17 tūkstančių parašų patvirtinta laiška Jungtinių Tautų sekretoriui ir Brežnevui, iškelia ilgą lietuvių tautos kovą su 1940 metais paversta Rusijon Lietuvą įjungusiais okupantais, kunigų areštus už vaikų pamokymą katekizmo; sumini visus punktus, išdestytus Lietuvos katalikų laiške Brežnevui, ir kad jie niekuomet nesulaukė atsakymo į savo prašymus.

LIETUVOS ŽYDAI

Pasaulio spauda irgi praneša, jog 302 Lietuvos žydai pasiuntė laiška Niksonui, kad jis, viešėdamas Maskvoje, užtarti juos ir gautų iš Brežnevo leidimą išemigruoti į Izraelį. Laiške pasisako, kad jie per visą Niksono Kremliuje viešnagės metą badausią

*****

Vilniaus Universiteto penktą kartą surengtame tradiciniame literatūronkonkurse savo laimę išbandė apie 50 studentų. 1971 metų geriausiu poetu pripažintas Antanas Jonynas, antruoju Danielius Mušinskas.

*

Kauno muzikiniame teatre (buvusiam Valstybiniame Teatre) buvo pastatyta amerikiečio parašytas muzikalas "Hello Dolly."

*

Lietuvoje mirė rašytojas Augustinas Gričius, pasižymėjęs feljetonais, dramomis ir žurnalistika. Spaudoje reiškėsi nuo 1913 metų, buvo ištremtas 1941 metais į Sibirą. Mirė turėdamas 72 metus amžiaus.

*

Lietuvoje mirė istorikas kun. J. Staškauskas, gimęs 1900 m., studijavęs Australijoje, buvęs Kauno centralinio archyvo istorijos skyriaus vedėju.

*

Kaune mirė prof. Viktoras Ruokis, dirvožemio katedros vedėjas, parašęs daug vadovėlių iš žemės ūkio ir chemijos sričių.

LIETUVIAI PASAULYJE

Lietuvis dr. S. Užugiris suprojektavo greičiausią pasaulio automobilį "Blue Flame" (mėlynoji liepsna) pasiekusį virš 1.000 km. greitį-greitesnį už garsą. Dabar bus išbandytas taip pat jo sukurtas motociklas.

Munchene, Vokietijoje, minėtos

30-tos prof. Stasio Salkausko mirties metinės.

Didelėje svetimų kalbų bibliotekoje New Yorke tris savaites vyko lietuviškų knygų ir albumų paroda, paruošta Galios Žilionienės, kuri knygyne dirba.

Adelaidėje, Australijoje, seniai ateitininkai kasmet ruošia tradicinę Literatūros, dainos ir muzikos vakarą. Keturioliktasis vakaras pajvairintas penkių rašytojų kūriniais, kvartetu, pianino muzikiniais gabalais, feljetonais.

Savo 25 metų veiklai atžymėti ansamblis Dainava Čikagoje pastatė operetę "Sidabrinė diena", režisuota Zitos Kevalaitytės-Visockienės.

JAV lenkai deda pastangų Kongrese priimti įstatymą, kad namai, kuriuose laikinai gyveno gen. J. Dabos Kosciuška, būtų įtraukti į istorinių paminklų sąrašą. Aprašymuose spaudoje minima, kad Kosciuška buvo lietuvis. Jo vadovavimas ir artimųjų pažinimas buvo vienas lemiamųjų įnašų JAV nepriklausomybės kovai prieš 200 metų.

Dr. Albertas Domina skaitė paskaitą Buenos Aires vykusio Argentinos kardiologų kongreso prariame dalyvavo 40 specialistų iš Lietuvos.

Kovo 15 Australijoje solistai Stasys Baras ir Dana Stankaitytė išpildė koncertą.

Naujojoje Gvinejoj, Ramiojo vandenyno pakraštyje prie Australijos, gyvena apie dešimt lietuvių. Inž. Dirkis ypatingai gerai vietinių pažįstamas.

Dail. Romas Viesulas, gyvenantis Romoje, suruošė savo paveikslų parodą Krokuvoje.

Argentinoje dr. Antanas Mikulavičius su trimis bendradarbiais laimėjo premiją už mokslinį darbą medicinos srityje.

Seselė Judita Šimonytė, 30 metų, vadovauja jauniems sportininkams valdžios pastatytą namų kolonijoje prie Bostono. Jos vedama berniukų beisbolo komanda gerai laikosi bet ledo rutulio žaidimuose, pralaimi.

AR PAMIŠĖLIS?

Ar nereiktų būti mažais vaikus, kad būtų galima patikėti KAUNO TIESAI, jog save sudeginęs Romano Talanta būtų buvęs narkotikas, protinis pamišėlis? Na tik truputiuką pagalvokime: Ką kada pasaulyje regėjo, kad į pamišėlio laidotuves susirinktų tūkstančiai jaunų žmonių? Kas regėjo, kad už tokį pamišėlį minia imtų pulti policiją, deginti namus? Kada, kame, kokia valdžia lėktuvais siuntė parašiutininkus riaušiniams malšinti prie pamišėlio duobės? Koks nepaprastas, kaip geniališkai pamišęs turėtų būti buvęs tas Talanta, kad įstengė sudominti savimi tūkstančius protinių jaunų žmonių! Ne tik visame pasaulyje, bet ir pačioje Rusijoje ir okupuotoje Lietuvoje yra ir daugiau nusižudėlių. Visus juos laidoti labai paprastai, kone slaptai, tik artimiausi giminės ir draugai, be policijos, be kariuomenės palydovų, ir jų nusižudymo vietos niekas nepakloja kalnu gėlių, kaip tai padarė Kauno miesto sode su susideginimo vieta. Koks gali būti pavojus milžiniškai bolševizmo valstybei iš pamišėlio susideginimo, nors ir gėlėm apkrautos vietos, kad policija tas gėles turi pašalinti, ir niekam neleist prie jos prisiartinti? O štai Romano Talantos nusižudymas sukelia į kojas visą Kauną, galingos valstybės kariuomenę! Ar nereikia suabejoti KAUNO TIESOS redaktorių protingumu, kad jie drįsta taip vaikiškai naiviai aiškinti skaudų, dramatišką įvykį?

Ir dar: kodėl Kauno minios našauke "Laisvės, laisvės, Lietuvai laisvės" kitose laidotuviuose, kurių tame mieste turi būti šimtai per metus, o taip šaukė to "pamišėlio" laidotuviuose? Ir, pagaliau, koks tai nuostabus buvo to Romano pamišimas, kad jis galėjo dirbtuviuose darbuotis ir naktimis studijuoti ir savo draugų darbininkų simpatijas laimėti!

O GAL IR TIESA? GAL BUVO PAMIŠĖLIS?

Bolševikėliams, kurié tiki tik kumščio jėga, kuriems tik savos partijos malonė terūpi, be abjo, toks Talantos pasielgimas turėjo atrodyt pamišimu. Ne vienas ir laisvojo pasaulio lietuvis pagalvos ir pasakys — "Beproty! Kokia nauda šitaip save sudeginti? Kokia nauda priešintis galingai policijai ir kariuomenei? Argi skruzdėlė nuveiks

dramblį? Ka jūs, kad ir keli tūkstančiai, kad ir visas Kaunas padarysit milžinui Rusijai? Kam išsisokinėti, kai nėra ne kibirkštėlės vilties ką nors dabar laimėti? Ar negeriau tylėt ir taupyti jėgas patogiam momentui?" Ar taip negalvoja ne vienas "išmintingasis patriotas" prie šilto pečiaus ir riebaus stalo sėdėdamas?

Bet ar kone visi didieji didžiųjų dalykų pradėjėjai neatrodė šiek tiek "cvankterėti"? Ar šio pasaulio praktiškieji išminčiai politikai nepavadintų kvaišoku šiandien paties Išganytojo, jo apaštalų, tūkstančių kankinių vargus vargusių, kančias kentėjusių, galvas paguldžiusių už kokią tai Dievo karalystę, už kokią tai tiesą? O kas gi galų gale laimėjo? Žiaurioji gi tiesa yra tokia: "TAS LAISVĖS NEVERTAS, KAS NEGINA JOS". O laisvė ginama ne vien žodžiu, bet dideliu darbu, aukomis, net gyvybės aukomis, kai ji yra reikalinga.

PŪSKIM OKUPANTO DŪDON

Aišku, rusui okupantui ir ištikimieseims lietuviams jų pataikumas būtų labai ir labai malonu, jei visi lietuviai ne tik pasaulyje, bet ypač Lietuvoje tik tylėtu, neprotestuotų, jokių prašymų nerašintų, niekam nesiskųstų, jokių laisvių nereikalautų, o lyg tie skerstuvėms numatyti peniukšlai jiems gerųjų ponų duodamą jovalą godžiai čepso, ir nė tada nežviegtų, kai jų pačių paršiukus nuo jų atima, ar juos veida skersti.

O, ŠTAI, KAS YRA HEROJAI!

Tie patys bolševikėliai trina iš džiaugsmo rankas, ir spaudoje ir susirinkimuose garsiausiai šlovina visus tuos, kurie plėšia bankus, šaudo policininkus ir sargybas einančius karius, kurie pagrobia diplomatus, įmonių direktorius, valdininkus ir net juos nužudo, kurie sprogdina lėktuvus, nors juose būtų vaikų ir moterų, tik, žinoma, ne Rusijoje, o Argentinoje, Brazilijoje, Rūrugvajuje, Bolivijoje ir kitur. Tie tai herojai, gulda savo galvas už revoliucijos idealus, už darbo žmonių laisvę. O kai kiti tokie pat vyrai gina savo laisvę, sąžinės laisvę, tikejimo laisvę, tai jie yra pamišėliai! Ar tai ne šlykšti veidmainystė, ar tai ne dvejojimas didvyriškumo mastas? O juk yra mūsų pačių tautiečių, kurie ir tą slykštybę, tartum ešeriai riebų slienką su visu kabliu pasigardžiuodami praryja!

KOMUNIZMAS TAI SMURTO POLITIKA!

PJAUNAMAS NEŽVIEK!

Lietuvoje, renkant anuos 17.000 parašų po prašymu savo tikėjimui laisvės, ne vienas rinkėjas buvo areštuotas, nubaustas, surinktieji parašai atimti, pasirašiusieji grasinami, gasdinami. Ar visa tai lemdija tą laisvę, apie kurią porina ten keletą dienų pasisvečiavę komunistų garbintojai? Juk pati Sov. Rusijos konstitucija duoda piliečiams teisę kreiptis į savo vyriausybę, išdėstyti jai savo reikalus ir prašymus. Kitas įstatymas įpareigoja valdžios organus į tuos raštus atsakyti bene per 60 dienų. Deja, tomis teisėmis nevalia pasinaudoti lietuviams katalikams. Už tai, kad jie bando jomis naudotis yra visaip varginami. Ir tie patys boševikai Jungtinėse Tautose drįsta kalbėti apie visų tautų laisvą apsisprendimą, ir šimtai delegatų jų patylom klausosi, kiti dar paploja neikas nedrįsta jiems pasakyti — veidmainiai, melagiai. Ar, persiuntė Brežnevui 17-os tūkstančių lietuvių raštą ponas J. Tautų sekretorius? Ar ir jam tiek terūpi persekujamų lietuvių katalikų balsas, kiek skerdžiamo meitelio žviegimas?

"KELKIT TRIUKŠMĄ — MUMS GERIAU"

Prieš kurį laiką per Lenkiją atėjo iš Lietuvos laiškas. Deja, nelaim pasidalint nei kas, nei kam rašė, kad nenukentėtų jo rašytojas. Tada autorius, aprašęs kiek Lietuvos tautiečių vargus, baigia laišką šiais žodžiais: "JŪS KELKITE TRIUKŠMĄ — mums tada yra kiek geriau". Komunistai dar privengia pasaulio opinijos".

Kitų kraštų lietuviai sukėlė daug Kremliai nemalonaus triukšmo. Brazinskių, po Kudirkos, po Smilgos, po kunigų Šeškevičiaus ir Ždemelio bylų. Triukšmą jie kels ir toliau. O koki triukšmelį pakelsime mes? Kas kam siųsim laiškus, telegramas? Kada kas pasirodys gatvėse, kokias valdžios duris atversime, kad užtartų mūsų brolių tėvynėje? Kiek protestų raštų pasišiūsime Sov. Rusijos atstovybei? Kiek mūsų drįsim pasirašyti peticijos nimo peticija Jungtinėms Tautoms šiomis savaitėmis, kai tas jaunimas į mus kreipsis?

UŽSISAKYKIT "MŪSŲ LIETUVĄ" — ŽINOSIT KAS DEDASI LIETUVOJE IR VISAME LIETUVIŲ PASAULYJE

Lietuviška ugnis teberusena Brazilijoj

Jaunimas mokosi lietuvių kalbos ir ruošiasi dalyvaut tautinių šokių šventėje bei kongrese

G. BREICHMANIENĖ

1971 m. vasarą tautinių šokių kolektojų kursuose Jonyno parvietėje prie Čikagos tarp 60 kursantų iš Brazilijos dalyvavo Regina Bagdziūtė, Aleksandras Valavičius ir Jonas Lukoševičius. Juos atvežė, globoti ir kartu kursus lankė jėzuitas kun. Jonas Kidykas. Stebėjimiesi jo ištverme, kantrybe ir dėmesiu, daug kas klausdavo: "Ką sugalvojo virš 60 metų amžiaus kunigas — lankyti tautinių šokių kursus?" Dabar, kai pirojau pręgos nors trumpai pragyventi Brazilijos lietuvių grupėje, pažinti jų rūpesčius ir rūgus, supratau kun. J. Kidyką, kuris vadovaujasi lietuviška patarle — "kalk geležį, kol daršta".

Gyvena apatijoje

Brazilijos lietuviškas jaunimas gyvena tam tikro apatijoje. Jie girdi, kad kitur vyksta dideli dalykai: lietuviškas jaunimas rengia suvažiavimus, diskutuoja, demonstruoja, rašo peticijas, turi tautinių šokių grupes, chorą. Jis yra gyvas ir aktyvus, labai dažnai išeina į platesnę visuomenę su savo laimėjimais, didžiuojasi, kad jie yra lietuviai. Tuo tarpu Brazilijos jaunimas jaučiasi labai atskirtas nuo visų. Spauda ir laišškai iš JAV ir kitur pasiekia juos labai vėlai ir nereguliariai. Jiems trūksta žmonių, galinčių ir sugebančių jaunimą sudominti bei suorganizuoti. Ir visi jie įvykiai, kuriuose dalyvauja ir kuriais džiaugiasi mūsų jaunimas, jiems atrodo tik tolima svajonė, ne jiems skirta.

Naujo gaivumo į Sao Paulo lietuvių gyvenimą įnešė pora jaunų kunigų: tai jėzuitas Antanas Saulaitis ir salezietis Stasys Šileika, kuris dar tik 6 mėn. ten tegyvena. Jie pradėjo bešmerdėjanti jaunimą judinti, mokyti dainuoti, ruošti vaidinimėlius, vasaros stovyklas ir t.t.

Senesnieji su pasididžiavimu prisimena dienas, kai jie įstengdavo suruošti kongresus, sutraukti gausią visuomenę, pasirodyti su vaidinimais ir choralais, dabar choras egzistuoja, bet jaunų veidų nesimato ir jo eilės gerokai praretėjusios). Senesnieji, daugiausia pensininkai, jau nebeturi jėgų organi-

zuoti, o jaunimui trūksta impulso ir žinių.

Nauji sambūriai

Praėjusiais metais Sao Paulo lietuvių koloniją aplankė Urugvajaus lietuvių tautinių šokių grupė "Ažuolynas", vadovaujamas A. Stanevičiaus. Jis davė keletą koncertų lietuvių ir brazilų visuomenei, pasirodė televizijoje, paviešėjo ir pabendravo su Brazilijos jaunimu. Tai buvo tam tikra prošvaistė braziliečių kasdieniniame gyvenime, apie kurią jie ir dabar su malonumu kalba. Jie pajuto, kad šie kaimyniniai jaunuoliai, gyvendami ne geresnėse, finansiniu atžvilgiu net blogesnėse sąlygose, gali egzistuoti ir gražiai pasirodyti, jeigu tik yra kas sugeba juos paruošti, jiems vadovauti. Urugvajaus lietuviai šokėjai dalyvavo ir III tautinių šokių šventėje Čikagoje. Kun. J. Kidykas, pajutęs jaunimo susidomėjimą, pastebėjo, kad norint juos išlaikyti viename būryje reikia patraukti tuo, kas juos domina. Ir tai jam pasisekė. Grįžę iš kursų du jauni mokytojai pradėjo pirmuosius žingsnius. Regina Bagdziūtė pradėjo dirbti su saleziečių parapijos ateitininkų grupe "Žilvičiu", o Jonas Lukoševičius suorganizavo naują, daugiausia studentų, grupę "Nemūną" Tėvų jėzuitų globoje. Tačiau kun. Kidykas nenurimo, nes jo manymu žinios, gautos kursuose, dar nebuvo pakankamos užtikrintai grupių egzistencijai. Jo nuolatos kviečiama, dr. L. Kriaučiūno ir A. Rinkūno raginama, 1971 m. Kalėdų metu atsiradau Sao Paulo mieste, kur ir turėjau progos geriau pažinti Brazilijos lietuvių jaunimą.

Prakalbino lietuviškai

"Labas vakaras, ponai! Malonu Jus matyti. Matote — mes šokame" — pasveikino mane J. Lukoševičius. Tikrai malonu man matyti, kad jie dirba, bet dar maloniau buvo išgirsti, kad Jonas į mane prabilo lietuviškai, nes prieš pusę metų Čikagoje mudu sunkiai susikalbėjome: jis nemokėjo nei lietuviškai, nei angliškai, o aš — portugaliskai. Pertraukų metu prieidavo prie manęs ir kūno ar ranku judesiais bandydavo iš-

aiškinti, ko nori paklausti. Ne paslaptis, kad maždaug pusė Brazilijos jaunimo nekalba lietuviškai. Daugumas jų jau yra trečioji ar net ketvirtoji karta. Jų seneliai paliko Lietuvą, žengiančią pirmuosius nepriklausomo gyvenimo žingsnius. Prisiminimai apie gimtinę ilgą laiką gyvenant svetimame krašte buvo gana migloti. Sunki gyvenimo pradžia ir grumtynės su juo, valdžios suvaržymai svetimtams, nebuvimas pakankamai vadovaujančių asmenų pastūmėjo į rezignaciją ir apatiją, nors tiek tėvai, tiek vaikai save laiko lietuviais. Tad dabar, išgirdusi Joną kalbant lietuviškai, pagalvojau, kad jis turbūt tą porą sakinių išmoko, norėdamas mane nustebinti. Tačiau vėliau vis daugiau ir daugiau, nors ir su didelėmis pastangomis iš jo pusės, mudu pasikalbėdavom su juo lietuviškai. Vėliau susipažinau su jo motina, gailėstingąja seserimi, kuri pati viena užaugino jį, užsidirbdama pragyvenimą. Tad mažai laiko tegalėjo skirti sūnui. Tačiau 1971 m. vasarą, jos pasakojimu, iš tautinių šokių kursų Jonas grįžo labai pasikeitęs. Jis pareiškė motinai, kad namuose jėdu kalbės tik lietuviškai, nes iki tautinių šokių šventės jis privalo gerai išmokti lietuviškai.

Jonas yra tik vienas iš daugelio Brazilijos lietuvių jaunuolių, kurie su energija ir nemažu pasišventimu bei ryžtu ruošiasi tautinių šokių šventei ir jaunimo kongresui ne tik mokymiesi šokti, bet ir kalbėti lietuviškai.

Nuostabus ryžtas

Per dvi savaites, praleistas su Brazilijos lietuvių jaunimu, mane stebino jų noras kuo daugiau išmokti, sužinoti. Po 4 valandas, su labai mažom pertraukom, kas vakarą, neišskiriant nė šventų dienų, mokėmės tautinių šokių šventės repertuare numatytų šokių. Su kun. Kidyko pagalba parodėme taut. šokių filmą ir tautinių drabužių skaidres. Kiekvieną vakarą susirinkdavo būrelis moterų, nešinos ryšulėliais tautinių drabužių, norėdamos pasitarti, kaip juos pagerinti, pagerinti, kad

jų vaikai, nuvykę į Ameriką, neatrodytų labai skirtingi. Stebėjaisi žmonių paprastumu, nuoširdumu ir vėl tuo pačiu noru kuo daugiau sužinoti, patirti. Net apie Lietuvą klausinėjo. Nes, jų manymu, aš daug vėliau ją palikau.

Šiauriečiai ir pietiečiai

Stebėdama tenykštį jaunimą (kursuose dalyvavo ir 5 jaunuoliai iš Urugvajaus), jį vis lyginau su mūsų. Tiesa, ir Brazilijos jaunuoliai panašaus amžiaus turi automobilius, veržiasi į mokslą, stengiasi vasaros metu šiek tiek pinigų užsidirbti. Patekti į universitetą nėra lengva — reikia laikyti įvairiausius egzaminus. Bet vieną kartą nepavykus, jie ir vėl bando. Jeigu kuris ir meta mokslą, po kiek laiko grįžta atgal, stengdamasis įsigyti profesiją. Savo uždarbį vis skaičiuoja doleriais, kurie nėra lengvai uždirbami. Ypač sunku Urugvajaus lietuviams, kurie vidutiniškai į mėnesį uždirba \$25. Tad ir labai norint, sunku išleisti sūnų ar dukrą atvykti į Ameriką.

Griežta tvarka

Jaunimo santykiai su tėvais skirtingi. Jie mažiau turi laisvės ir į vyresnius žiūri su didesne pagarba bei dėkingumu. Čia prisideda ir valdžios santvarka. Pvz. po 11 v. vakaro jaunuoliai, jaunesni kaip 18 metų, neturi teisės pasirodyti gatvėje be tėvų globos. Visados turi turėti su savimi dokumentus. Todėl ten neteko matyti ilgaplaukių bei "hipių". Policija greitai surenka gatvėje bestoviniuojančius, nieko neveikiančius ir išveža juos viešiesiems darbams. Tai geriausias vaistas nuo tos ligos. Smarkiai baudžia ir gauda narkotikų platintojus. Vyresnieji ir net jaunimas patenkinti griežta valdžia ir su kartėliu prisimena neseniai krašte vykusią anarchiją, beprasmius streikus ir paū. Kraštas ėjo į chaosą ir tik dabartinė griežta valdžia įstengė tvarką atstatyti, užtikrinti ramų gyvenimą, aprūpinti žmones darbu.

Nukelta į 9 psl.

VINCAS PIETARIS

MEKANTRIŲ VAIKŲ PULKELIS PASILEIDO PASITIKTI VISŲ GERBIAMA, DAINIŲ.

A4/72

ALGIMANTAS

JAM PRIARTĖJUS MERGU, BALSAI PRAŠĖ

SEREIKĖLI, PASKAMBINK LINKSMĄ.

NAUJA!

ALF. D. PETRAITIS

DAINORIUS, PASIRINKĖS LIEPOS PAUNKSNYJE VIETĄ, ATSIĖDO.

Acampamento à Paranapiacaba

As 5 horas e 15 minutos saímos do pátio da igreja.

Destino: Paranapiacaba.

O trem sairia às 6 horas e 18 minutos.

A viagem de trem decorreu rápida e sem problemas, ainda no trem o padre dividiu a turma em grupos.

O menor grupo era o das meninas, formado de 4 meninas, eram elas: Zenaide (lider), Tereza, Daute, Beatriz.

O segundo grupo era o nosso formado por:

Roberto (lider), Banana (sub-lider) eu (oleg), Gilberto, Ricardo, Alberto, Baltusis, Nelson e Danilo.

O terceiro grupo não posso lembrar-me o nome dos componentes.

Ao chegar à Paranapiacaba o padre ordenou o hasteamento das bandeiras do Brasil e Lituânia com os respectivos hinos.

Depois do hasteamento houve uma pequena pausa para o 1º almoço.

Depois do lanche, o meu grupo teve a "feliz" idéia de descer uma ribanceira onde infelizmente quase ninguém andava, escorregava.

Depois da infeliz escalada voltamos ao acampamento onde um grupo acenderia o fogo, outro faria a massa para o pão e outro grupo ainda estava encarregado de improvisar um altar.

Feito isso chegou a hora do almoço cada um pegava um pouco de massa enrolada em uma vara que cada um limpou e fazia o seu próprio pão a moda da selva.

Depois do almoço eu, Gilberto e Ricardo fomos até umas quedas d'água para procurar o outro grupo.

Quando voltamos o padre já havia iniciado as brincadeiras.

A parte mais bacana do acampamento foi a missa. Eu confesso que ainda não havia assistido uma mis-

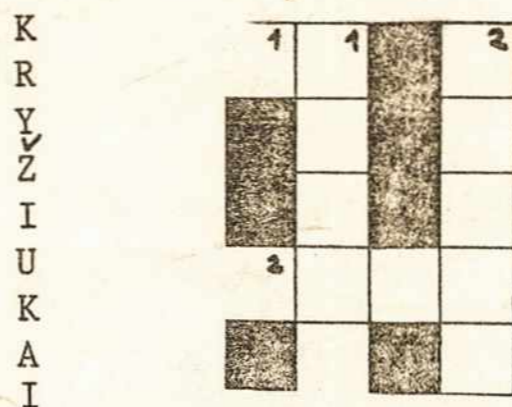
sa tão legal. Foi bacana ver a turma participando da missa com aquela vontade que até pareceu que a missa foi ensaiada antes.

O padre ficou um pouco chateado pois quebraram sua garrafa de mica e estragaram seu cantil de couro.

Acho que quem quebrou e estragou as coisas já citadas devia ter um pouquinho mais de responsabilidade.

Bem fóra isso o acampamento foi genial e espero ter a oportunidade de participar do próximo acampamento.

Oleg. Shutousky

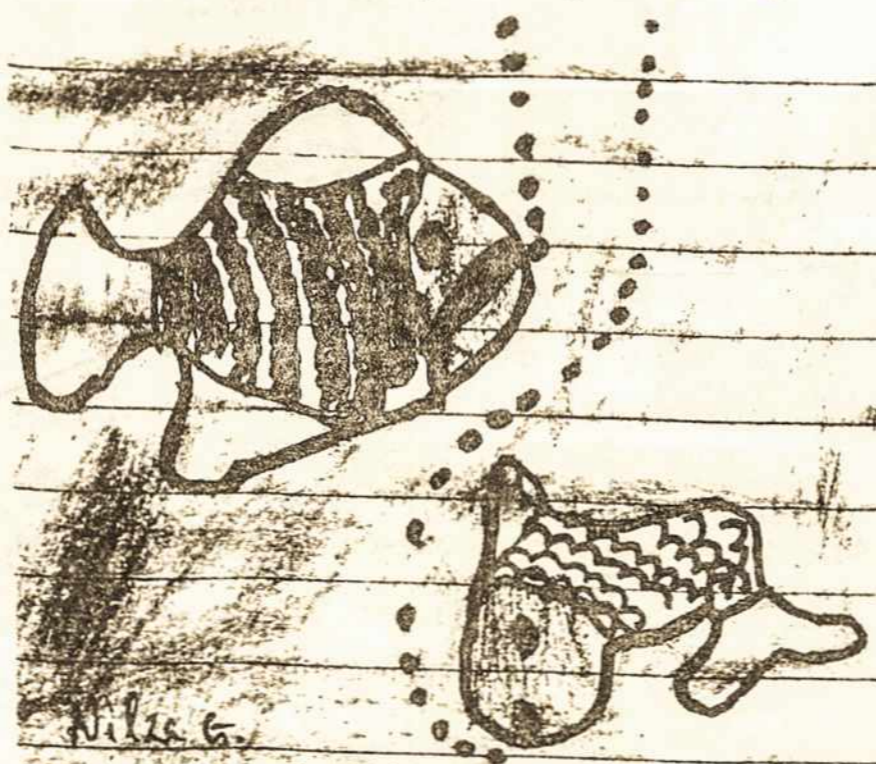
Ryuanh.

Skersai:

1. Priešingai "taip";
2. Žemę purenti prieš sėjant.

Išilgai:

1. Gilšės ... dugne yra nusken-dusi pilis.
2. "Yra ... kur upės teka linksmi tarp girių ošiančių."

Atsakymas: 1. Nė 2. Artį
Išilgai: 1. Ežero 2. Salis

MŪSU LIETUVA
Iliuzijos

NR. 33

Neseniai gavau is laikrascio is karpa rasanti apie mano dede Algirda, dailiojo ciuozimo cempijona Lietuvoje.

Labai susidomejau apie ciauzi ma.

Kaip tik siuo laiku pas mus lan kosi "Holiday on Ice" ir pereita sa vaite buvau nuvaziavus paziuret to spektaklio.

Labai patiko. Gerejausi ciuoziku graziais rubais. Sviesomis ir artistu talentu. Ypac patiko komedijos; o daugiausia uz viska matyt bez dziones taip puikiai ciuoziant.

Dabar as turiu geresne ideja kaip yra ziema Lietuvoje ir kokie malonus jos sportai.

Nilza Guzikauskas

Neide Malinauskas

ORUTĖ IR KESTUTIS

D. BASTYS

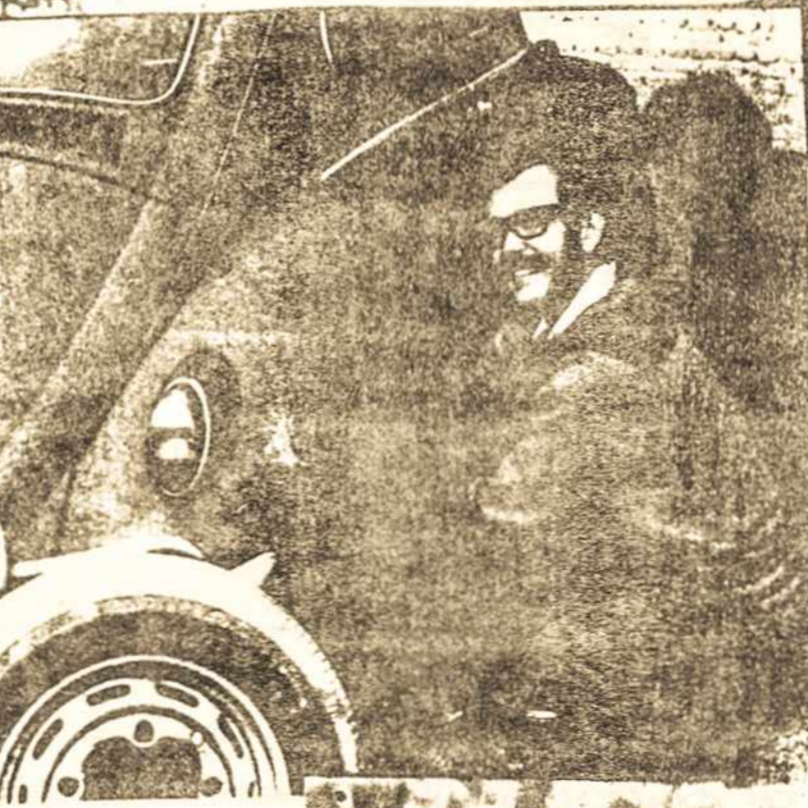

Jaujystės ALMA

- LIETUVIŲ TAUTOŠ ATEITIS -

- SIVILIS -

AUNIMO
DARBAS
IR...

loboja S. P.
teratūros
telis

LITERATŪRA - DAILE - MOKSLAS

EMENSAS JŪRA

Didžiajam Solenizantui
5 metų amžiaus sukakties proga
Paulo lietuvių Klebonui Tėvui
ONUI BRUŽIKUI, S.J.)

Menkas ir varganas, žodi spar-
tuotas,
Neapimti tau milžino didžio kelių,
Nenupinti vainiko pavargusiai galvai,
Aureolė ją puošia darbų nuveiktų!

Paženklintas Dievo - atėjai į pasaulį
Turenti lietuviškos dvasios dirvonų;
Su dieviškos meilės širdim kupina-
ta,
Turtinga darbais - ilgų metų kelio-
ne.

Tau praėjo pavasariai ir saulėtos
dienos, -
Beriant dievišką grūdą į širdis jaut-
rias...
Sugražinti iš nerimo miglų ne vieną
Sugražinti Kūrėjui - neramiąsias
sielas.

Taip praėjo daug metų JONO BRU-
ŽIKO darbo,
Tautą puošęs gėlynais sugražintų
sielų,
Jis Šventam Vynuogyne vis plūsėjo
ir vargo -
Kol neteko Tėvynės, nei gimtųjų
namų...

Uraganais atūžė ilgų bandymų me-
tai, -
Piligrimų keliais mus išblaškė
svetur...
Kurių dar nesutraiške gyvenimo ra-
tai, -
Susirinkom būreliais prie kaimynų
naujų...

Mes - pavargę nostalgijoje Žemės
Gimtosios,
Mes - netekę vertybių tų dienų pra-
eities...
Mes - netekę krūtinej tos meilės
šventosios -
Dažnas lūžtame dvasioj, nebeturim
vilties...

Jisai švyturiu laivui - tarp audrų
begalinių, -
Laivui skęstanciam kryptį vėl tei-
singą nurodo:

Nenuskęskite, - Šaukia, mūsų dva-
sį gaivina.
Ir išblasko nostalgiją juodą.

Jis ir vėl nenuilsta; vėl šventam
vynuogyne,
Vėl mus šaukia ryžtingai Amžino-
jon Tėvynėn -
Kur nei liūdesio nėra, nei juodos
nevilties.

Vėl dešimtmečiai rūstūs nuriedėjo
į tolius,
Jo darbai vis liepsnoja, lyg ugnis
amžina -
Neša kibirkštį šventą, į savuosius,
į brolius -
Dievo meilės širdim sklidina.

Tėve Jonai, Tavo sukakties proga
garbingą
Paminėdami šiandien, Mes meld-
ziam Kūrėjo -
Tau sveikatos, jėgų ir jaunatviško
ryžto,
Kad vis šviestumei švyturiu mums.

Šitas menkas ir varganas žodis po-
eto -
Tik dulkelė tos meilės, kurią jau-
čiame Tau...
Toji meilė sielose giliai įrašyta:
Šimto metų mes linkime Tau!!!

7-5-72
Barra Funda

ŽMOGUS, KURIS SKAIČIAVO

Malka Tahar Vertė
Rymantė Steponaitytė

Visai paprastai - paaikšino Beremiz. - Skai-
čiuoti vieną po kito, man atrodė neįdomu ir ne-
verta. Kad būtų įdomiau, aš skaičiavau tokia
tvarka: Pirma suskaičiavau visas kojas, o po to
visas ausis ir radau iš viso 1541. Prie šios su-
mos pridėjau vieną, ir tai ką gavau padalinau iš
6. Padaręs šią mažą dalybę, kurioje viskas gra-
žiai išsidalino: gavau lygiai 257!

Del Kaabos garbės! (taip vadinasi Mekos šven-
tykla, kurioje yra šventasis akmuo) - susuko nu-
džiugęs vizyras. - Tai tikrai yra originalu ir
nepaprasta! Kas galėtų pamanyti kad šis skai-
čiuotojas, įdomumo dėliai, galėtų suskaičiuoti
visas kojas ir ausis 257 kupranugarių!

Ir pilnas entuziazmo pakartojo:
- Del Kaabos garbės!

- Turiu paaikškinti, ponas Vizyre - atsakė Bere-
miz - kad apskaičiavimai kartais pasidaro sunkūs
ir painūs tik dėl neapsižiūrėjimo ar skaičiuoto-
jo neįgudimo. Kartą Persijoje, Khoi kaimely, ga-
nant man mano pono bandą, perskrido pulkas dru-
gelių. Kitas piemuo manęs paklausė, ar galėčiau
juos suskaičiuoti. "Iš viso aštuoni šimtai pen-
kiasdešimt šeši!" - atsakiau. "Aštuoni šimtai
penkiasdešimt šeši!" - suabejojo mano draugas,
lyg jam atrodytų perdidelis jų skaičius. Tada

tik pastebėjau kad per neapsižiūrėjimą buvau sus-
kaičiavęs ne drugelius, o jų sparnus. Padalinęs
iš dviejų, gavau tikrąjį skaičių.

Išgirdęs šį įvykį, taip skaniai nusikvatojo
vizyras, kad man net gera pasidarė.

- Šiame sprendime - labai rimtai įsiterpė poe-
tas Iezid - yra vienas kabliukas, kurio niekaip
neišrišu. Kad tu padalinai iš šešių tai dar
nieko, nes kiekvienas kupranugaris turi keturias
kojas ir dvi ausis ir sudėjus (4+2) gaunasi 6.
Bet kodėl gi tu pridėjai 1 prie gautos sumos
prieš padalinant iš 6?

- Jokios čia paslapties - tuoj atkirto Beremiz.
- Beskaičiuojant ausis, pastebėjau kad vienas
kupranugaris su yda (jam trūksta vienos ausies).
Ir kad apskaičiavimas išeity teisingas, turėjau
pridėti 1 prie gauto skaičiaus.

Ir atsisukęs į vizyrą, paklausė:
- Ar neužsigausit, jei paklausiu, Vizyre, kiek
metų turi ta, kuri turėjo laimės būti jūsų iš-
rinktoji?

- Jokiu būdu - atsakė šypsodamasis valdovo mi-
nistras. - Astir turi 16 metų!

Ir pridėjo, pabrėždamas žodžius lengvu nepa-
sitikėjimo tonu:

- Bet nieko bendra nematau, ponas skaičiuotojau,
tarp mano sužieduotinės metų ir tų kupranugarių,
kuriuos manau duoti dovanų savo būsimam uošviui!

JUOZAS KRALIKAUSKAS

MINDAUGO NUŽUDYMAS

(Tęsinys)

Užkandus ir išgėrus, rikis Treiniota, sėdėdamas sunkioje krasėje, nupasakoja tarybai, kas atidengta betardant vienuolius. Gi jų paskirtis, girdi, - slaugyti ligonius ir sužeistuosius, pagelbėti vargšams ir kovoti prieš Kristaus priešus. Vienas iš judvieju yra lenkų domininkono Vito draugas: to paties Vito, kuris tebevadinamas Lietuvos vyskupu Kristijonu. Išaiškėjo - Mindaugas siekia vėl susidėti vienon rankon su ordinu. Užmegstos slaptos derybos: tarpininkauja Kulmijos vyskupas Enrikas ir domininkonai. Mindaugas nori dar gyvas būdamas išaukštinti ir įtvirtinti savo jaunesniuosius sūnus. Rengiasi Replį vainikuoti Lietuvos karaliumi; pateptu aliejumi, ant galvos uždėtų karūną, įteiktu jam kuoką, žiedą ir kardą.

Atnaujinę sąjungą, Mindaugas, Replys ir kryžių ordinas drauge suruoštu žygi Žemaitijon: visomis jėgomis ir iš visų pusių. Žygis, esą, turėtų būti sprendžiamasis: sunaikinti krivę, visus žymesniuosius didžiūnus ir jų, Treiniotą; užvaldyti ir apkrikštyti Karšuvą, Knytuvą ir Medininkus. Paskui visos žemaičių žemės būtų pavestos Gerstučiui valdyti.

Rikiui baigus byloti, menėje užtrunka tylą. Taryba labai rimtais veidais.

- Tai ir vėl nauja pramonė! Kad jų kur sparvos! Atjodins, matai, čia viespatauti tą savo, snarglį!

- paniekinamai stebisi Linvydas su miežiu ant akies.

- Ir koks piktas gi jo užsispyrimas! Vėl išvien su kryžvoriais, kad tik kaip nors mums kailėlius nūnertų! - trūkčiojančiu balsu piktinasi Galiguntas.

- Nejaugi ir vėl krikštas su karunacija? - užrinka Pelužė, šūkautojas ir rėksnys iš prigimimo.

- Nei jis, nei Replys, nei niekas nepakrikštys dievų, ažuolų ir alkų! Jie niekad nepakrikštys mūsų, kol mes gyvi..

Visi tyli.

Anuomet, pavasarį krikštijos Mindaugas su moteriške, Repliu, Gerstučiu ir abiem dukterim. Tąsyk drauge buvo pakrikštyti jo karo vadai ir daug kareivų. Po metų įvyko giminių mūšis ties Tverais: velionis Vykintas su Tautvila puolė Mindaugą, bet baigęs bemaž lygiomis, taigi, išėjo nei šiaip; nei taip. Ogi dar po metų tas vainikavimas "reksu" pačioje Kernavėje, vasarą, dalyvaujant Kulmo, Kuršo ir Saaremos vyskupams. Lietuvių žemėse dar niekad niekas tokio siaubo nė sapnavęs nebuvo. Tas karūnas ant jo ir moteriškės galvų užvožė ne kas kitas o Livonijos magistras! Gi susibiaurinimas, gi klaiškuma vidurvasarį! Už karūnas reksas Vakarų Žemaičius padovanojo Livonijos kryžiuočiams ir tam vyskupui Kristijonui. Visa Karšuva ir Keklis buvo išduoti ir apsupti. Turėjo sunkiai nukraujuoti, daug šalti ir alkti. Vos-ne-vos atsilaikė. Žiauriai buvo pasityčiota iš tų žemaičių, kurie nėra buvę Mindaugo seserėno bei šalininko Lengvenio - Erdvilo sūnaus - valdoje. Kuris gi iš čia esančių būtų jau spėjęs tai užmiršti? Dar nėra nė pilnų dešimties metų. Su kartėliu tebepašiepia jų nauja pravarde: reksas!.

Anuomet iš šventųjų girių bei alkų skelbė ragai: ateis baisi dievų bausmė. Juk ir paprasto žmogaus blogas darbas gali užtraukti visiems nelaimę marą,

sausrą, badą. O šis nukrypėlis nė šiaip sau lauk kas ar kareiva: gi pats Kernavės ir Vilniaus r. Garsiausios giminės, išymiausių senolių paliku paties Ringaudo sūnus. Jis dovanomis versta tėtė Livonijos landmeisterį Andrių Von Stierland savuosius dar didesnėm duoklėm prispaudė ir mėm užtvindė: skundėsi atbėgusieji iš Aukštaitij. Jis suteršė pačią Kernavę, leisdamas ten įsik. ordino šutvei. Net kryžiuočių įgul as išleido svarbesnėna pilysna, kad jų nuo savųjų saugotų...

Tat ir buvo pasklidę siaubingos burtininkų žinios. Devynias dienas saulė netekės. Upės patvins krauju. Numirusieji pareis...

- O ko gi tu, Girde-li, vis tyli? Bene apsa-kytum, ką ten toli esi matęs.

- Taigi, taigi. Ką ten gero girdėjai?

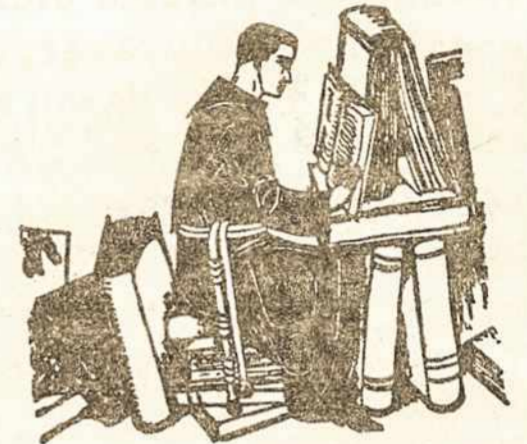
Girdelis šandie prastai nusiteikęs. Prašneka be šypsėnos. Pasakoja atrinkdamas: toli gražu ne viską, ką jis yra matęs ir girdėjęs.

"...Ir pradėjo, va, reksui nebesisekti. Bėda atselino paskui bėdą. Įsiveržė totoriai drauge su Danila. Dėl to nutrūko taika su abiem žentais Galiče. Numirė Morta. Žuvo Parnus, tas artimiausias jo patarėjas ir turtingiausias bičiulis. Ir jo paties sveikata, teko nugirsti, jau kiek sušlubavus. Žinia, amžiaus našta jau ima lenkti...

... Velionė Morta ligi mirties paliko užsispyrusi krikščionė. Sirgdama prikaišiojo Mindaugui, kam jis užpernai įsakė nužudyti jų pilyje buvusius vokiečius. Kai jis pernai grįžo iš bergėdzio žygio į Ventpilį, Morta su ašarom įkalbinėjo ir prašė, kad jis susitaikytų su Livonijos magistru. Ordinas gi juodu nuo Tautvilos ir Rygos arkivyskupo apgyneš, karališkais vainikais išaukštinęs, visą Lietuvą išskėlęs...

...Mortai, jau paskutiniame patale beprašančiai, Mindaugas prižadėjo, kad jis, kaip galėdamas greičiau, susitaikys su kryžiuočiais. Jis davė jai žodį: iki mirties jis neatkris nuo krikščionybės, o Replį netrukus vainikuos Lietuvos reksu. Repliu ipeidinystė - tai velionės Mortos paskutinė valia ir Mindaugo visų didžiausias dabar rūpestis. Jis nori užsitikrinti, kad niekas po jo mirties negalėtų kelti vaido dėl vyriausios valdžios.

(Bus daugiau)

Lūdo Sagio vadovaujama Clevelando tautinių šokių grupė "Grandinė" yra aplankiusi visą eilę didžiųjų kolonijų Amerikoje, Kanadoje, ir 1970 vasarą yra net ir gastrolavusi Pietų Amerikoje. Šiais metais taip pat ruošia eilę koncertų Lietuvos...

Lietuviška ugnis

Iš 4 psl.

Istorinė kelionė

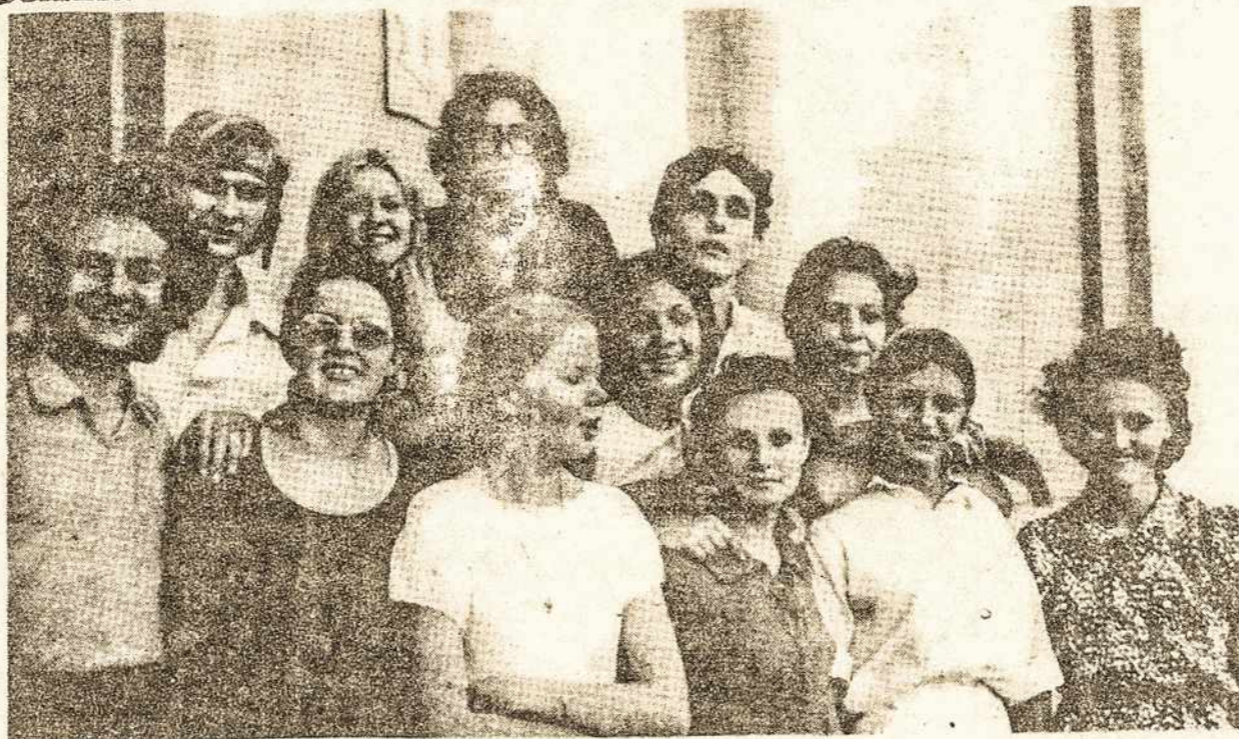
Nors tik karštos bei tvankios braziliškos vasaros vakarais 27 jaunuoliai tegalėdavo susirinkti, nes dienos metu daugumas turėjo vasaros darbus, bet pasiekė labai daug, įgijo pasitikėjimą ir norą dirbti. Iš dabar gaunamų laiškų žinau, kad su dideliu entuziazmu ir nepaprastai nuoširdžiai jie rengiasi dalyvauti taut. šokių šventėje ir jaunimo kongrese, ima specialias lietuvių kalbos pamokas, mokosi šokti, audžia drabužius, puostas, taupo ir renka centus. Tautiškas tam tikras sujudimas bei atgimimas senų ir jaunų tarpe. Jiems tai istorinė kelionė, nes pirmą kartą toks didelis būrys organizuoto jaunimo pakils kelionei į kitą pusę pasaulio — į Šiaurės Ameriką, apie kurią svajoja. Jie rengiasi daug ko pasimokyti iš mūsų jaunimo, pasisemti žinių ir jėgų bei ryžto ateities darbams. Tačiau ir širdis nerami: ar įstengs jie prilygti mūsų pasiryšimui, išvaizda, elgesiui. Nevisi galės vyksti. Didžiausia kliūtis — pinigų stoka. Tie, kurie pasiliks namuose, lauks grįžtančių su naujomis viltimis ateičiai.

Tautinių šokių šventei rengti komitetas su dr. L. Kriaučeliūnu priekyje, o taip pat ir jaunimo kongreso komitetas stengiasi surinkti lėšas ir užtikrinti jų kelionę pas mus. Dabar iškyla uždavinys mūsų jaunimui: ar jie įstengs duoti tai, ko jie tikisi? Ar įstengs Pietų Amerikos jaunimas pasisemti užtektinai energijos ir patirties kovai su laiku ir gyvenimo sąlygomis? Lietuviška ugnis teberusena. Mūsų visų pareiga padėti jai įsiliepsnoti. Tikėkimės, kad ateinanči vasara Pietų Amerikos lietuvių jaunimo gyvenimą pasuks nauja linkme, įkvėpdama jiems daugiau pasitikėjimo bei ryžto ateičiai.

JAUNIMO KONGRESAS

Jau išsiuntinėta II Pasaulio Liet. Jaunimo Kongreso atidarymo

Čia S. Paulo žilvitečių dalis.

PROGRAMA

ČIKAGA, 1972 m. birželio 30 iki liepos 3 d.

Birželio 30, penktadienis.

19, 00 Kongreso atidarymas.

20, 00 val. Atidaromoji paskaita **LIETUVIŲ JAUNIMAS IŠEIVIJOJE - PRASMĖS BEIEŠKANT**. Kun. A. Saulaitis, S. J. S. Paulo, Brazilija

Liepos 1, šeštadienis - POKALBIAI

10.00 JAUNIMO VAIDMUO SIEKIANT LIETUVOS LAISVĖS: Algirdas Gečys, Philadelphia, Pa, JAV.

11.30, JAUNIMO ORGANIZACIJOS. Juozas Gaila, New Jersey, JAV.

LIETUVIŲ KALBOS MOKYMAS ŠEIMOJE. Gintarė Ivaškienė, JAV.

14.00 AR ĮMANOMA LIETUVIŠKA KURYBA IŠEIVIJOJE? Marija Saulaitytė, JAV.

TĖVŲ IR VAIKŲ DIALOGAS-LAIDAS PASITAIKANČIŲ NESUSIPRATIMŲ SPRENDIME: Irena Lukoševičienė Montrealis, Kanada.

15.30 ESTAI, LATVIAI IR LIETUVIAI: BALTIEČIŲ JAUNIMO BENDRA DARBIAVIMAS. Ilzė Kalniņš, latvaitė ir Nastutė Umbrazaitė, JAV, anglų kalba.

JAUNIMO ANSAMBLIAI, TEATRO IR SPORTO GRUPĖS. Ses. Ignė Marijošiūtė, Toronto, Kan.

LITUANISTIKOS IR KITŲ MOKSLŲ GALIMYBĖS. Dr. Leonas Dambriūnas. JAV.

Liepos 2, sekmadienis
TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS:

Liepos 3, pirmadienis.

10.00 Jaunimo organizacijų pasitarimai.

11.30 JAUNIMAS IR SPAUDA. Jura-
tė Reizgytė, Aus-
traliija.

LIETUVIAI IR AUGANTI ETNINĖ SĄMONĖ: Kun. Kaz. Pu-
gevičius, JAV (anglų kalba)

14.00 JAUNIMO VIETA LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE. Arvydas Barzdukas, JAV.

15.30 IŠEIVIJOS JAUNIMAS IR PAVERGTOJI LIETUVA. Vincas Bartusevičius, Vasario 16 gimnazija, Vokietija.

=====

JAUNIMO KONGRESO AUKSO
KNYGOS LAPAI

Juozas Baužys 100 kr. NN 45 kr.
Ona Paukštienė-Jonienė 50. Sale-
ziečiai 50. Stasys Kumpis 100 kr.

Ir kiti norintieji prisidėt savo auka, kreipkites į saleziečius, jėzuitus, Juozą Baužį, Arūną Steponaitį. Jaunimas atstovaus mus visus!

=====

Prel. A. Arminas geg. 18 išskrido Šveicarijon aplankyt savo brolių. Bus ir Romoje.

O čia Š. Amerikos viena šokėjų grupė.

KAZIMIERAS

Šv. Kazimiero parapijos klebono, misisionieriaus T. Jono Bružiko 75 metų amžiaus ir auksinio kunigystės jubiliejaus paminėjimas praėjo tikrai iškilmingai, pakiliai ir su traukė pilnutėlę salę žmonių, turbūt iš visų didesniųjų miesto bairų.

Lygiai 17 val. pajudėjo kunigų procesija iš vienuolyno salėn. Jubiliatą lydėjo ir Mišias drauge aukojo prelatai P. Ragažinskas, Z. Ignatavičius iš Rio, kunigai visi Saleziečiai, kun. Juozas Šeškevičius, iškilmių pamokslininkas, P. Daugintis, S. J. iš Bom Conselho par. kun. Luis, vėliau atvyko T. V. Pupinis, S. J. grįžo iš Lapos po mišių T. Saulaitis. Šv. Juozapo vyrai raudonose togose ir dalis žmonių atlydėjo iki altoriaus. Salėn įeinat abu mūsų chorai su visais dalyviais užtraukė "Sustokim aukai = Pulkim ant kelių". Paskui labai darniai, išpūdingai skambėjo "Garbė Dievui Aukštybėse", "Šventas", "Tėve mūsų". Visi žmonės giedojo "Prieš Tavo altorių, Jėzaus pas mane ateiki ir Prieš taip didį sakramentą — komunijos metu. Mišios baigtos gegužės mėnesio giesme: "Sveika Marija, Motina Dievo", kuri ir vėl, giedama visų dalyvių, skambejo labai didingai. Dėl vietos stokos šiame numeryje nebegalima įdėti šiltu ir svarių kun. Šeškevičiaus pasakytų žodžių. Tai padarysim kitame ML numeryje.

MINĖJIMO AKTAS

Kun. Kidykas pristatė visos programos vedėją, Aušros choro pirmininką Joną Bajoriną. Jis trumpučiu žodeliu pasveikino Jubiliatą choro ir savo bei visų žmonių vardu ir padėkojo tiek susirinkusiems dalyviams, tiek visiems prisidėjusiems šias iškilmes suruošti. Tada jis pakvietė kun. Praną Gavėną, Zelinos saleziečių vyresnįjį direktorių tarti žodį Kunigų Vienybės vardu. Jo kalbos santraukėlė bus irgi kitame ML numeryje. Po jo perskaitė ilgą sąrašą sveikintųjų iš Urugvajaus Š. Amerikos ir net Lietuvos.

Alfonsas Petraitis, naujasis Br. Liet. Bendruomenės Valdybos Pirmininkas irgi neilgu, bet nuoširdžiu žodžiu, pilnu linksmos nuotaikos pasveikino T. Bružiką. Programoje nebuvo pramatytos nei Pr. Ignatavičiaus, nei Bom Conselho kunigo kalbos. Bet jiems duotas žodis "ekstra", be eilės, ypač kas gerb. Prelatas iš tiek toli specialiai atvyko perduot ne tik savo, bet kun. J. Janilionio ir visų Rio lietuvių linkėjimus.

Po šitų sveikinimų sudainuota visų dalyvių "Ilgiausių, laimingų bei darbinių metų". Progr. vedėjas tada paprašė tart žodelį patį Jubiliatą Joną Bružiką. Atsisėdęs patogesnėje kėdeje, nes jau buvo gerokai pavargęs, Jubiliatas papasakojo tikrai linksmų nuotykių iš savo jaunystės, kaip pateko į mokyklą ir mokytojų seminariją ir, tt, ir tt. Visa tai bespasakojant laikas gerokai ištyso, tai jis nieko nebesakė apie savo šakotą darbuotę kaip kunigas. Jam baigus nuoširdų pasisakymą, prasidėjo

MENINĖ DALIS.

Plė Kristina Valavičiute labai gambiai paskambino Brazilijos žymaus kompozitoriaus Vila Lobos "Maré encheu". Kristina, jau gerokai pažengusi, atrodo, žymių gabumų pianistė, tik jai reikia daugiau progų viešai pasirodyt ir nugalėt savo nedrąsumą.

Lietratūros būrelio trejetas narių: plė. E. Mikuckytė, Rimgaudas Jūra ir Arūnas Steponaitis skaitė labai juokingą vieno kunigo pamokslą vaizdelį. Gaila, kad didžiausia daugumą dalyvių nepagavo to inscenizavimo minties ir nuobodžiavė bei nekantravo. Ar nebuvo pačių skaitytojų nepakankamai išsigilintās ir išgyventas kūrinių perdavimas kaltas, kad publika jo nesuprato?

Živilė Juraitė jautriai padėklavo savo tėvelio poeto sukurtas šias progai eiles, kurias galite pasiskaityti 7 puslapyje.

Zelinos Bendruomenės ir Aušros chorai drauge sudainavo tris dainas: dvibalsę iš Lietuvos "Pilki keliai", A. Mikulskio harmonizuotą liaudies dainą "Linelius roviau" ir Belazaro, taip pat Lietuvos kompozitoriaus, "Krinta rasa", apie senį, kuriuo žmona niekaip negalėjo nusikratyti, nes nei vilkai girioj, jo papjaut, nei turguje niekas jo pirkt nenorejo, nei pagaliau "vaiske mušė ir užmust negalėjo". Dainos nuskaubė gražiai — taip žmonės kalbėjo, o ir muzikas A. Petraitis pagyrė.

Čia gal gera proga pasidžiaugti ir pagirti chorus už kuris laikas pasirodanti jų bendradarbiavimą. Abu choru drauge dar galėtų surengti mums labai gerų, įdomių koncertų, nes dar sudarytų puskapį dainininku su gerais balsais.

ŠAUNIAI PASIRODĖ tautinių šokių rinktinė, kuri vyks Amerikon į Šokių šventę. Jonui Lukoševičiui pasisekė per metus laiko iš palaido būrio sukurti jau gana pajėgų šokių vienetą, kurs Amerikoje nepadarys gėdos Brazilijos lietuviams.

Mėn. ... ekė
vaišės ... gau-
siai paruoštos; "aušrokes" su pa-
jėjom lakstė po salę dalindamos
maistą, gardumynus, pilstydamos
alutį. Visų labai smagi šilta nu-
taika. Pasigirdo ir dainos. Žmonės
ėjo prie garbės stalo T. Bružikui
rankos paspausti, dovanas įteikti.
Paskutiniai minėjimo dalyviai iš-
jo namo tik apie pusę vienuolikto
valandos. Ir vėl dėl vietos stokos
šiam numeryje nebetelpa T. Bruži-
ko padėka minėjimo rengėjams ir
jo dalyviams. Bus kitame numeryje

R I O D E J A N E I R O

Motinos dieną, geg. 14 susirinko nemažas skaičius tautiečių pamaldor už motinas. Po pamaldų, p. Gaulienei pasiūlius, atžymėta seniausioji kolonijos mamytė p. Tumonienė, pa-
yzydinga katalikė ir patriotė.

Pamaldos už mirusius. 28 geg. bus šv. misios už a. a. Petro Dudos vėlę. Birželio 4 už a. a. Marijos Jurelevičienės vėlę.

PAMALDOS UŽ PABALTIJO TAUTAS bus birželio 11 d., prašant Dievo religinės bei tautinės laisvės lietuvių, latvių ir estų tautoms. Numatoma dviejų dalių programa:

1. Ekumeninė dalis, dalyva jant katalikų ir kitų konfesijų dvasininkams. 2. Koncelebruojamos Mišios, vadovaujant vyskup i D. José Castro Pinto.

Viša Rio lietuvių kolonija kviečiamą gausiai dalyvauti.

UŽSIMOKĖJO UŽ M. LIETUVĄ

Po 30 kr.: Juozas Valavičius, Al. Vinkšnaitis, Nijolė Žalkauskienė, Baltušienė. Po 25: Vincas Borisevičius. Bronė Kazlauskienė - 40. St. Kumpis 50. Po 100: inž.; Kazimieras Audenis, Rio., Veronika, ir Jonas Bratkauskai. Jų vardais bus išleista ML.

Administracija dėkoja visiems atsilyginusiems ir garbės rėmėjams. Drauge nori pastebėti, jog metinė (25 kr.) neįeina į garbės leidėjų sumą. Garbės leidėjų šimtinė yra vienas, atskiras dalykas, o mėtinė prenumerata - kitas.

JUBILIATAS T. JONAS BRUŽIKAS geg. 23 dieną išskrido į Rio kurs jis dar apeis visus M. Lietuvos prenumeratorius, palengvindamas jiems užsimokėt už laikraštį, o apie geg. 27 ar 28 iš Rio išskris pusmečiui į Š. Ameriką. Klebono pareigas eina T. Daugintis.